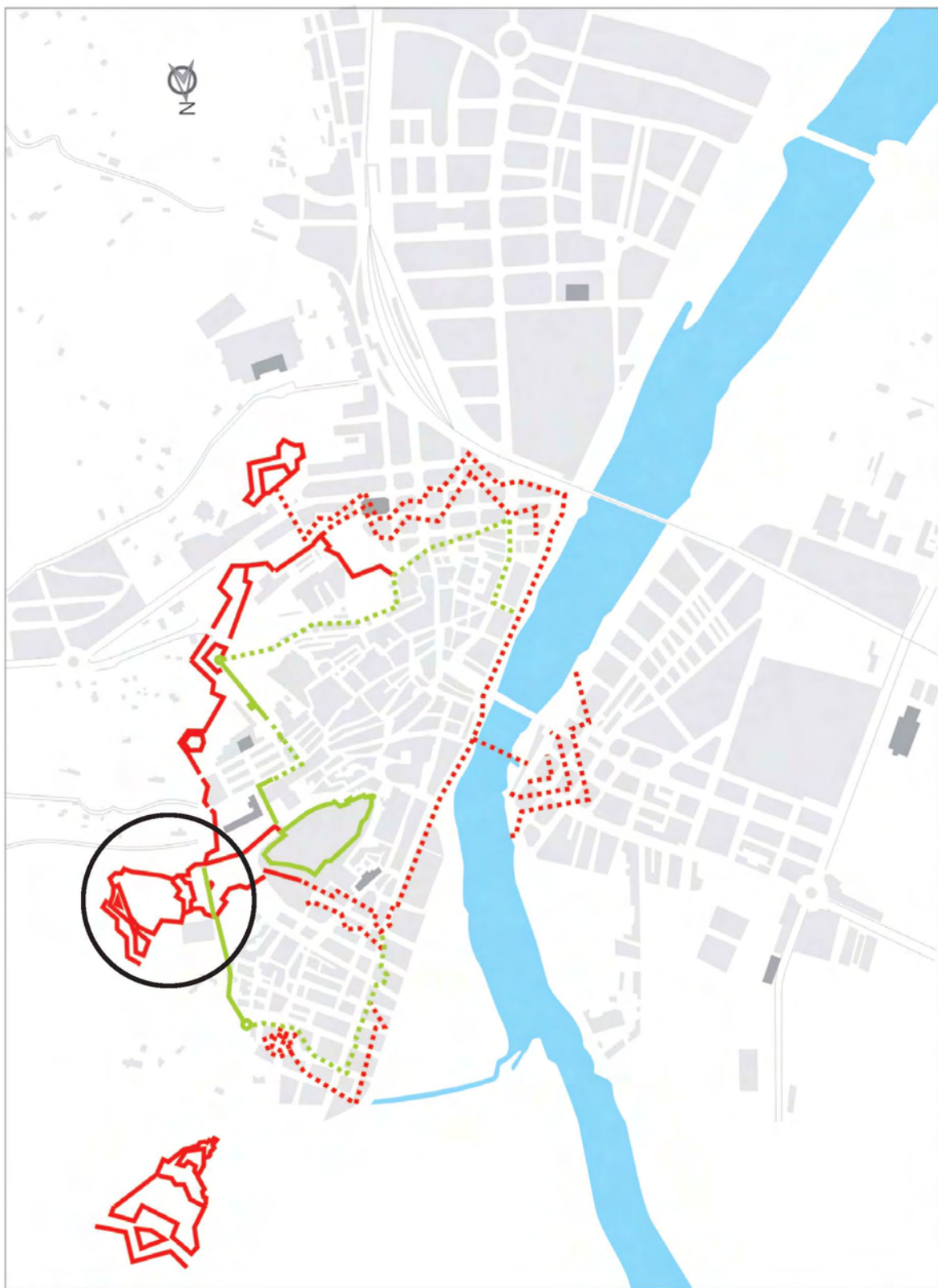
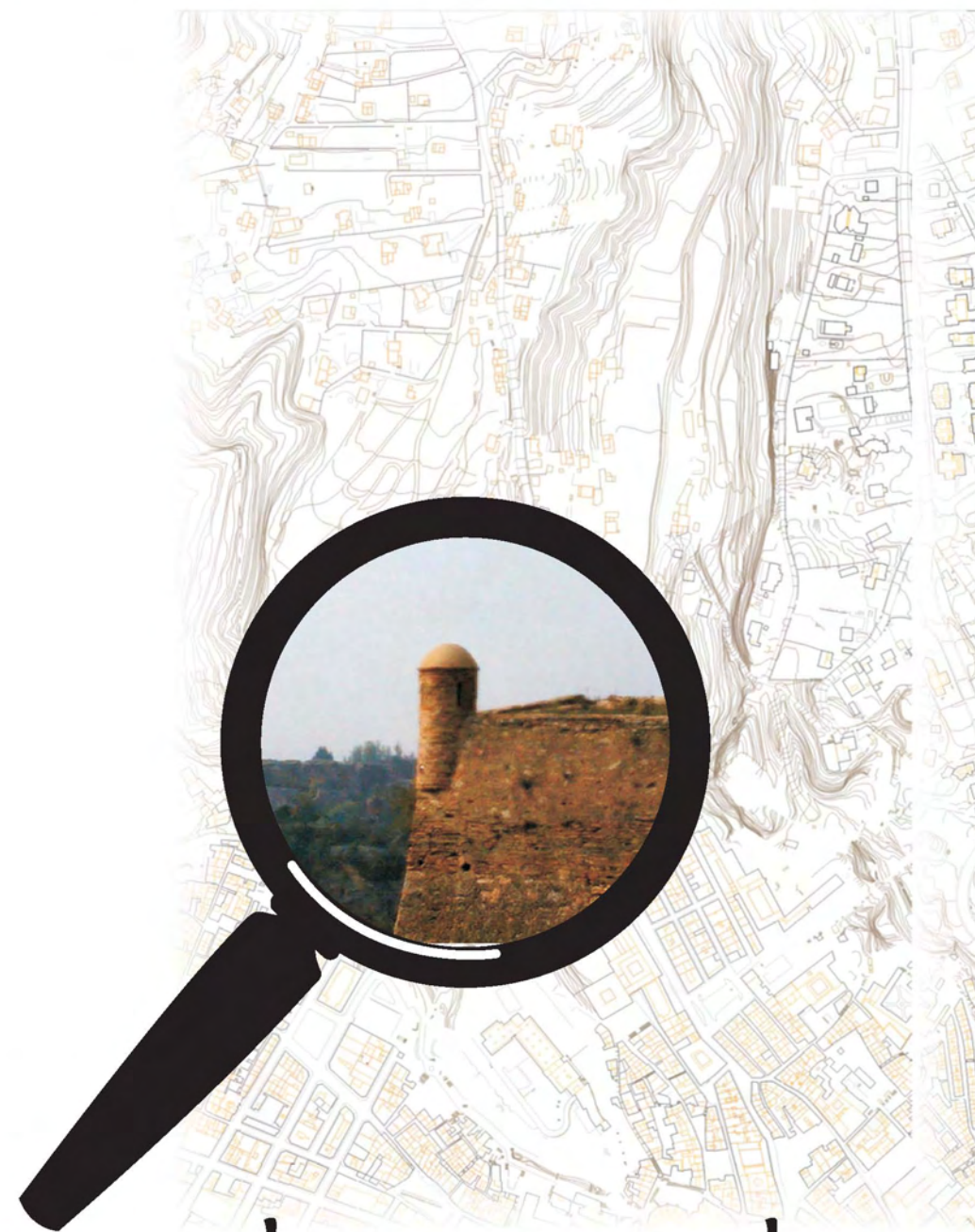

Localitza en aquest plànol de Tortosa els següents elements geogràfics i fortificacions visibles des de les Avançades i escriu-ne el número que els hi correspongue: barranc del Cèlio (1), barranc del Rastre (2), riu Ebre (3), avançades de Sant Joan (4), castell de la Suda (5), castell de Tenasses (6), fortí del Bonete (7), muralla de Remolins (8) i torre del Cèlio (9).

Textos: Òscar Cid   Disseny gràfic: Òscar Cid / Albert González   Gràfiques Castellà   1a edició: 1997   10a edició: 2007   D.L.T.- 340/07

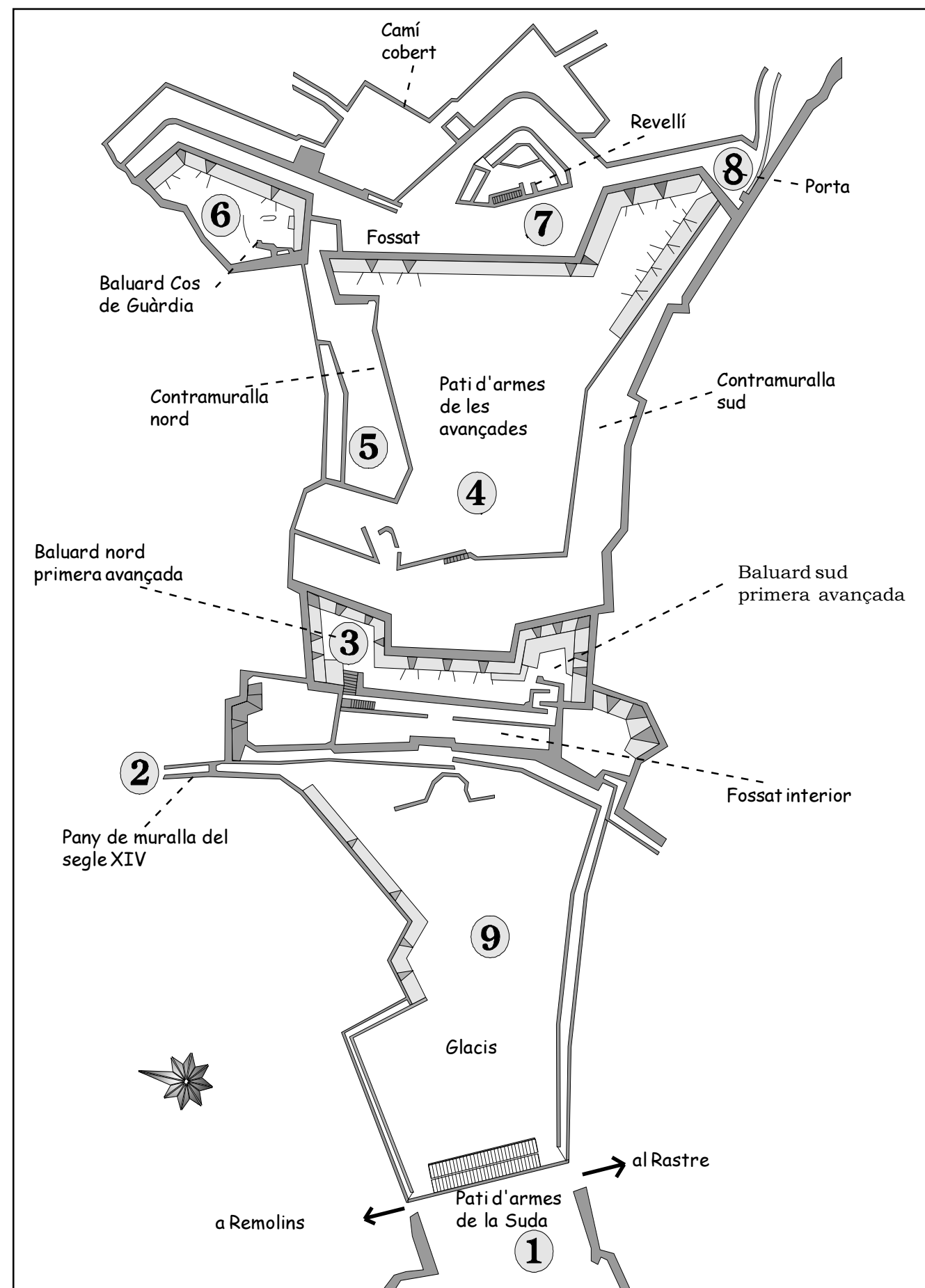
LES MURALLES DE TORTOSA

les avançades
de Sant Joan

Les avançades de sant Joan

TORTOSA: UNA CIUTAT FORTIFICADA

La part antiga de Tortosa està situada entre les *montanyes* i el *riu* i travessada pels *barrancs del Cèlio* i del *Rastre*.

És un lloc *estratègic*, que podia defensar-se molt bé dels possibles atacs enemics i que controlava el *pas pel riu*. També tenia *la mar* molt a prop i podien entrar i sortir els vaixells.

Els primers pobladors van escollir aquest lloc per a construir la ciutat i la van *fortificar*.

Els àrabs, que van manar a la ciutat prop de 400 anys, van edificar *la fortalesa de la Suda* i una sòlida muralla que tancava la ciutat, amb 4 portes.

Amb el temps, es van anar creant nous barris *fora de les muralles*, ocupats especialment per *menestrals i comerciants* al sector que s'anomenava l'*Alfòndech*, on encara el nom d'alguns carrers ho recorda (*Mercaders, La Llotja,...*). Ferreries no estava edificada en aquesta època, per a poder defensar millor la ciutat.

Fa uns 600 anys, al *segle XIV*, es va construir un nou circuit emmurallat per a tancar aquests nous barris que s'havien format.

Al cap dels anys aquesta muralla era insuficient per a defensar la ciutat perquè s'havia inventat la *pòlvora* i s'havien perfeccionat els *canons*. Fa uns 300 anys, *als segles XVII i XVIII* es va fortificar de nou Tortosa tot reforçant l'anterior recinte de muralles.

Per a que el foc de l'artilleria no arribés a la ciutat es van construir *forts i avançades*.

L'itinerari que farem transcorre per una d'aquestes avançades: *la del castell de st. Joan*.

A *finals del segle passat*, ara fa cent anys aproximadament, *es van tombar* moltes de les muralles de Tortosa perquè es considerava que ja no feien falta per a la defensa de la ciutat i n'impedien llur creixement.

Al plànol de Tortosa que adjuntem pots comprovar els diferents recintes i els trossos de muralla que ja no hi són.

L'itinerari

- 1.- El punt de trobada és el *Pati d'Armes del Castell de la Suda*.
2. Passant pel *glacis*, anem cap al *pany de muralla del segle XIV*, per l'antic camí de ronda.
3. Travessant l'antiga muralla del segle XIV fem cap al fossat per on accedim al *baluard de la primera avançada*.
4. Accedim al *pati d'armes de les avançades*.
5. Passem per la *contramuralla nord*, una muralla inferior de connexió.
6. Arribem al *baluard nord de la segona avançada*: el *cos de guàrdia*.
7. Seguint el *fossat*, passem pel *revellí*, el *baluard aïllat de la segona avançada*.
8. Fem cap a la *porta* de les avançades.
9. Tornem cap al *glacis* on fem la parada final.